

Målnummer:	UM9026-23	Avdelning:	1
Avgörandedatum:	2023-10-19		
Rubrik:	När ett utvisningsbeslut har preskriberats kan en ny tolv månadersperiod som längsta tid för s.k. verkställighetsförvar börja löpa.		
Lagrum:	• 10 kap. 1 § och 4 § andra stycket utlänningslagen (2005:716)		
Rättsfall:	• MIG 2019:17		

REFERAT

Migrationsverket beslutade den 9 juli 2019 att avslå WT:s ansökan om asyl m.m. och att utvisa honom ur Sverige. Utvisningen skulle verkställas till Libanon. Utvisningsbeslutet vann laga kraft den 7 augusti 2019 och han fick därefter ett beslut om återreseförbud.

Migrationsverket överlämnade i oktober 2019 ärendet om utvisning till Polismyndigheten för verkställighet eftersom WT avvikit. Han påträffades av polisen som den 15 augusti 2022 beslutade att ta honom i s.k. verkställighetsförvar. Beslutet om utvisning preskriberades den 7 augusti 2023. Samma dag beslutade Polismyndigheten att han skulle tas i s.k. sannolikhetsförvar eftersom det bedömdes finnas sannolika skäl för avvisning.

I augusti 2023 ansökte WT om asyl på nytt. Migrationsverket beslutade att hålla honom kvar i s.k. sannolikhetsförvar med motiveringen att det fanns rimliga skäl att anta att han ansökte om internationellt skydd enbart för att försena eller hindra ett beslut om återsändande. Den 31 augusti 2023 beslutade Migrationsverket att avslå WT:s ansökan om asyl och att utvisa honom till Libanon. WT avgav en nöjdförklaring samma dag och beslutet vann därmed laga kraft. Migrationsverket beslutade att ta WT i s.k. verkställighetsförvar den 31 augusti 2023. Som grund för beslutet förde Migrationsverket fram bl.a. följande. WT har uppträtt under olika identiteter och har genom sitt agerande försvårat prövningen av sin ansökan om uppehållstillstånd. Därtill har han medvetet lämnat oriktiga uppgifter eller undanhållit väsentlig information. Han är redo att samarbeta på alla sätt, men inte med en utvisning. Mot bakgrund av hans uttalanden och att han tidigare avvikit från meddelade beslut om utvisning bedöms han inte ha för avsikt att lämna landet och återvända till Libanon. Mot denna bakgrund finns det en risk för att WT avviker, håller sig undan eller på annat sätt hindrar verkställigheten av avlägsnandebeslutet. Ett förvarstagande framstår inte som oproportionerligt mot bakgrund av avvikerisken och behovet av att ha honom tillgänglig för en utresa. Uppsikt bedöms inte som en tillräcklig åtgärd. Att han har nöjdförklarat sig avseende beslutet om utvisning och uppger att han kommer att samarbeta ändrar inte bedömningen.

WT överklagade Migrationsverkets beslut den 31 augusti 2023 att ta honom i s.k. verkställighetsförvar till Förvaltningsrätten i Göteborg, migrationsdomstolen (2023-09-13, ordförande Björnsson). Migrationsdomstolen avslag överklagandet och förde fram bl.a. följande. Även med beaktande av att WT har hållits i förvar under en period som överstiger tolv månader måste det i detta fall anses vara fråga om ett nytt verkställighetsärende. Det ska här särskilt beaktas att det har varit fråga om ett inte kortvarigt uppehåll i verkställighetsarbetet samtidigt som han har fått sina asylskäl prövade efter att det tidigare beslutet om utvisning preskriberats. Under dessa omständigheter måste det anses röra sig om olika verkställighetsärenden, inte bara i formell utan även i praktisk mening. WT ska således anses ha varit föremål för verkställighetsförvar från den 31 augusti 2023. Någon sådan tidsgräns som anges i 10 kap. 4 § utlänningslagen (2005:716) har därmed inte passerats. De förutsättningar som anges för förvarstagande i 10 kap. 1 § utlänningslagen är uppfyllda och det kan inte anses tillräckligt att WT ställs under uppsikt.

WT överklagade migrationsdomstolens dom och yrkade att beslutet om förvar skulle upphävas samt förde fram bl.a. följande. Han har sedan den 15 augusti 2022 suttit oavbrutet i förvar. En del av denna tid har utgjorts av s.k. sannolikhetsförvar, men sammanräknat har han suttit i s.k. verkställighetsförvar mer än tolv månader. Han har inte vid något tillfälle varit på fri fot, och de två exemplen i MIG 2019:17 där nya verkställighetsärenden skulle kunna anses ha påbörjats kan därför inte anses vara relevanta. Den tid som verkställighetsförvaret övergick till ett s.k. sannolikhetsförvar och tillbaka igen kan inte anses ha varit ett större avbrott i den mening som avses i rättsfallet MIG 2019:17, i synnerhet då frihetsberövandet har pågått hela tiden och ställt i relation till att han har suttit i förvar i över ett år.

Migrationsverket ansåg att överklagandet skulle avslås och förde fram bl.a. följande. I WT:s fall ska det anses vara fråga om ett nytt verkställighetsärende och han ska därmed anses ha varit föremål för ett s.k. verkställighetsförvar från den 31 augusti 2023. Tidsgränsen i 10 kap. 4 § andra stycket utlänningslagen har därför inte överskridits. Eftersom det tidigare avlägsnandebeslutet preskriberades den 7 augusti 2023 var det möjligt att på nytt ta WT i verkställighetsförvar med stöd av det nya avlägsnandebeslutet och utan att beakta tidigare tid i verkställighetsförvar vid beräkningen av tolv månadersfristen. Verkställighetsarbetet har inte kunnat fortlöpa eftersom preskription har inträtt. Den omständigheten att WT inte har lämnat landet under den tid då det tidigare avlägsnandebeslutet gällde samt att han fr.o.m. 7 augusti 2023 t.o.m. 31 augusti 2023 var föremål för s.k. sannolikhetsförvar påverkar inte bedömningen.

Kammarrätten i Stockholm, Migrationsöverdomstolen, (2023-10-19, Fridström, Reimers och Kristiansson, referent / föredragande Muhieddine) yttrade:

1. Vad målet gäller

Den fråga som ska prövas är om Migrationsverkets beslut om s.k. verkställighetsförvar den 31 augusti 2023 ska upphävas på grund av att tidsgränsen om tolv månader för sådant förvar har överskridits.

2. Rättslig reglering m.m.

Utlänningslagen ska tillämpas så att en utlännings frihet inte begränsas mer än vad som är nödvändigt i varje enskilt fall (1 kap. 8 § utlänningslagen).

En utlänning som har fyllt 18 år får tas i s.k. verkställighetsförvar om det är fråga om att förbereda eller genomföra verkställigheten av ett beslut om utvisning (10 kap. 1 § andra stycket 3 utlänningslagen).

En utlänning får inte hållas i s.k. verkställighetsförvar längre tid än två månader, om det inte finns synnerliga skäl för en längre tid. Även om det finns sådana synnerliga skäl får utlänningen inte hållas i förvar längre tid än tre månader eller, om det är sannolikt att verkställigheten kommer att ta längre tid på grund av bristande samarbete från utlänningen eller det tar tid att införskaffa nödvändiga handlingar, längre tid än tolv månader (10 kap. 4 § andra stycket utlänningslagen).

I MIG 2019:17 har Migrationsöverdomstolen uttalat bl.a. följande. Den i svensk rätt föreskrivna tolv månadersperioden måste förstås som den maximala tid som en utlänning får hållas i förvar för verkställighet av avlägsnandebeslutet, i vart fall så länge som det får anses vara fråga om samma verkställighetsärende. Med samma verkställighetsärende avses ett ärende där arbetet med att verkställa avlägsnandebeslutet har pågått eller kunnat pågå i stort sett kontinuerligt utan större avbrott. Är det däremot fråga om ett nytt verkställighetsärende kan en ny tolv månadersperiod börja löpa.

3. Migrationsöverdomstolens bedömning

Av MIG 2019:17 framgår att vid bedömningen av om den maximala tidsgränsen om tolv månader enligt 10 kap. 4 § andra stycket utlänningslagen för att hålla en utlänning i s.k. verkställighetsförvar har överskridits måste beaktas om olika beslut om förvar har tagits inom ramen för ett och samma verkställighetsärende. Är det inte samma verkställighetsärende, kan en ny tolv månadersperiod börja löpa.

Det utvisningsbeslut som låg till grund för att WT togs i s.k. verkställighetsförvar den 15 augusti 2022 preskriberades den 7 augusti 2023. Det innebär att verkställighetsärendet som rörde det avlägsnandebeslutet avslutades samma datum. Migrationsverkets nu aktuella beslut om att ta WT i s.k. verkställighetsförvar har fattats med anledning av det nu gällande beslutet om att han ska utvisas. Det är därmed frågan om ett nytt verkställighetsärende. Tolv månadersperioden för det beslutet har inte löpt ut. Det saknas därmed skäl för att upphäva beslutet om förvar på grund av att den längsta tid för s.k. verkställighetsförvar som anges i 10 kap. 4 § andra stycket utlänningslagen skulle ha överskridits.

Den fråga som därefter ska prövas är om det finns skäl för att beslutet om förvar ska bestå.

Av utredningen framgår att WT har avvikit från tidigare beslut om utvisning och hållit sig undan. Han har under sin vistelse i Sverige uppträtt under olika identiteter och har själv inte vidtagit några åtgärder för att möjliggöra ett återvändande.

Mot denna bakgrund bedömer Migrationsöverdomstolen att förutsättningarna för förvarstagande som anges i 10 kap. 1 § utlänningslagen är uppfyllda. Åtgärden är inte oproportionerlig i förhållande till syftet med förvaret och det finns därför skäl för fortsatt förvar. Utredningen ger inte stöd för att uppsikt är en tillräcklig åtgärd. Överklagandet ska därför avslås.

Migrationsöverdomstolens avgörande. Migrationsöverdomstolen avslår överklagandet.

Sökord:

Litteratur:
